

Sygn. akt I C 948/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 kwietnia 2019 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Marek Jasiński

Protokolant: Joanna Czyżewska

po rozpoznaniu w dniu 19 kwietnia 2019 r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w T. (poprzednio: z siedzibą w W.)

przeciwko A. K.

o zapłatę

I. zasądza od A. K. na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w T. kwotę 5 328,75 zł (pięć tysięcy trzysta dwadzieścia osiem złotych siedemdziesiąt pięć groszy) wraz z ustawowymi odsetkami od 28 marca 2014 r. do 31 grudnia 2015 r. oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 stycznia 2015 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od A. K. na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w T. kwotę 2067 zł (dwa tysiące sześćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 948/18

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w T. pozwem skierowanym przeciwko A. K. wniósł o zasądzenie kwoty 5.328,75 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 28 marca 2014 roku do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że w dniu 20 maja 2003 roku z matką pozwanej - E. K. została rozwiązana umowa na dostawę paliwa gazowego do lokalu położonego w G. przy ul. (...). Z kolei pozwana nie zawarła nowej umowy na dostarczanie paliwa gazowego do wskazanego lokalu mieszkalnego, dokonywała jego nielegalnego poboru. Powód podjął próby polubownego odzyskania gazomierza, jednakże jego demontaż był możliwy dopiero w dniu 25 listopada 2013 r. Z tytułu nielegalnego poboru gazu pozwana została obciążona notą obciążeniową w wysokości 5.328,75 zł.

Nakazem zapłaty z dnia 8 stycznia 2018 r. o sygn. akt I Nc 7869/17 Sąd Rejonowy w Tarnowie zasądził zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwana złożyła sprzeciw od wydanego nakazu zapłaty. Zaskarżyła nakaz zapłaty w całości, zarzucając niewłaściwość Sądu Rejonowego w Tarnowie oraz nieudowodnienie roszczenia.

Zarzuciła, że do dnia demontażu licznika nie miała świadomości nielegalnego poboru gazu. W dniu rozwiązania umowy, będąc wówczas uczennicą, zamieszkiwała w lokalu przy ul. (...) w G. z ojcem i bratem. Argumentowała, iż licznik przez dziesięć lat był zamontowany na klatce schodowej i przez ten okres powód nie podważał zasadności

poboru gazu. Kwestionowała również wysokość żądania, wskazując na zawyżenie noty obciążeniowej, z uwagi na naliczenie przez powoda ponad dwukrotnie wyższego zużycia gazu.

Po przekazaniu sprawy do Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ w Gdańsku, powód w odpowiedzi na sprzeciw wskazał między innymi, iż dla ustalenia opłaty na podstawie taryfy nie jest istotny okres nielegalnego poboru paliwa. Nadto wyjaśnił, że opłata z tytułu nielegalnego poboru gazu została wyliczona w oparciu o wówczas obowiązującą taryfę nr 5, jako iloczyn: ryczałtowych ilości zużywanego paliwa gazowego przez poszczególne odbiorniki (750m³- 250 m³ kuchenka czteropalnikowa plus podgrzewacz wody 500m³), ceny referencyjnej gazu obowiązującej w miesiącu stwierdzenia poboru paliwa gazowego (w tym przypadku 1,421 zł/m³) oraz współczynnika 5.

Na rozprawie w dniu 12 marca 2019 r. pozwana podniosła zarzut przedawnienia roszczenia.

W piśmie procesowym z dnia 25 marca 2019 r. powód ustosunkowując się zarzutu przedawnienia, wskazał na jego niezasadność. Powołując się na treść art. 442¹§ 1 i 2 k.c. podniósł, iż trzyletni bieg terminu przedawnienia rozpoczął bieg dopiero w dniu kontroli ujawniającej nielegalny pobór gazu, tj. w dniu 25 listopada 2013 r., przy czym został on skutecznie przerwany na skutek złożenia w dniu 12 grudnia 2014 r. wniosku o zawezwanie do próby ugodowej. Przy czym bieg terminu przedawnienia rozpoczął się na nowo od dnia następującego po dniu 16 lipca 2015 r. tj. po dniu sporządzenia protokołu z posiedzenia w przedmiocie zawezwania do próby ugodowej, w którym zamieszczono informację, iż do ugody nie doszło. Zatem trzy letni okres przedawnienia upłynąłby w dniu 16 lipca 2018 r., co nie nastąpiło z uwagi na złożenie pozwu w niniejszej sprawie w dniu 29 września 2017 r.

Sąd ustalił następując stan faktyczny:

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G. w dniu 20 maja 2003 roku rozwiązała umowę na dostawę paliwa gazowego do lokalu położonego w G. przy ul. (...) zawartą z matką A. E. K..

dowód : bezsporne, a ponadto wydruk komputerowy –k. 8-10.

W dniu 1 lipca 2013 roku doszło do połączenia spółek: (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W., (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Z., (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W., (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w T., (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G., (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Pozwaniu poprzez przejęcie, zgodnie z art. 492 § 1 pkt 1 k.s.h. przez spółkę działającą pod firmą (...) Spółkę z.o.o. z siedzibą w W., ul. (...), (...)-(...) W. („Spółkę przejmującą”). Połączenie nastąpiło poprzez przeniesienie całego majątku spółek przejmowanych na spółkę przejmującą. Spółka przejmująca – (...) Sp.zo.o. wstąpiła z dniem połączenia z mocy prawa we wszystkie prawa i obowiązki spółek przejmowanych.

Następnie w dniu 11 września 2013 r. doszło do zmiany firmy z (...) z o.o. na (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

dowód : odpis pełny KRS nr (...) –k. 6-7 verte

W dniu 25 listopada 2013 roku w lokalu położonym w G. przy ul. (...) zamknięto dopływ gazu oraz przeprowadzono demontaż gazomierza.

dowody : protokół zamknięcia dopływu gazu wraz z demontażem gazomierza (k.11), protokół kontroli nr (...) (k.12-14), zeznania pozwanej –k. 72-73

A. K. w okresie od 20 maja 2003 r. do dnia 25 listopada 2013 r. dokonywała nielegalnego poboru paliwa gazowego do lokalu położonego w G. przy ul. (...), w którym znajdowała się kuchenka gazowa oraz bojler na gaz. Nielegalny pobór polegał na pobieraniu paliwa gazowego bez zawartej stosownej umowy.

dowody : zeznania pozwanej –k. 72-73

W dniu 28 listopada 2013 r. A. K. zawarła z (...) Spółką Akcyjną w W. umowę kompleksową dostarczania paliwa gazowego nr (...).

dowód : kopia umowy nr (...) (k.81-82)

W wyniku poboru przez A. K. gazu już po rozwiązaniu umowy na dostawę paliwa gazowego z jej matką - E. K., wystąpiła różnica stanów gazomierza na dzień rozwiązania umowy i dzień demontażu gazomierza. Z tego tytułu naliczona została opłata w wysokości 5.328,75 zł za nielegalny pobór gazu z sieci bez zawartej umowy kompleksowej dostarczenia paliwa gazowego. Opłata z tytułu nielegalnego poboru gazu została wyliczona w oparciu o wówczas obowiązującą taryfę jako iloczyn: ryczałtowych ilości zużywanego paliwa gazowego przez poszczególne odbiorniki (750m³- 250 m³ kuchenka czteropalnikowa plus podgrzewacz wody 500m³), ceny referencyjnej gazu obowiązującej w miesiącu stwierdzenia poboru paliwa gazowego (w tym przypadku 1,421 zł/m³) oraz współczynnika 5.

dowody : wykaz cen referencyjnych – k. 67, taryfa nr 5 dla 5 usług dystrybucyjnych paliw gazowych i usług regazyfikacji skroplonego gazu zimnego – k. 68, nota księgowa (...) - k. 16, załącznik do noty księgowej – k. 17

W dniu 13 marca 2014 roku wystawiona została nota obciążeniowa za nielegalny pobór paliwa gazowego w wysokości 5.328,75 zł, która wraz z pismem zawiadamiającym i wzywającym do zapłaty została wysłana do A. K..

W piśmie z dnia 19 maja 2014 r. Spółka precyzyjnie wyjaśniła pozwanej, iż nota została wystawiona za bezumowny pobór paliwa gazowego w okresie od 20 maja 2003 r. (data rozwiązania umowy) do dnia 25 listopada 2013 r. (data demontażu gazomierza). Wskazała, iż zgodnie z taryfą nr 5 ilość gazu pobranego bez umowy ze sprzedawcą kwalifikowana jest jako nielegalny pobór gazu. Wysokość opłaty wynika z punktu 8.2 wymienionej taryfy (5 x cena referencyjna gazu x ilość nielegalnie pobranego paliwa gazowego). Ilość pobranego paliwa gazowego wyniosła 3.545m³, co stanowi wartość 25.187,23 zł. W związku z tym, iż taryfa dopuszcza zastosowanie ryczałtowych ilości nielegalnie pobranych paliw gazowych (pkt 8.3), takie właśnie rozwiązanie zostało zastosowane podczas wystawienia noty 1441470054. W konsekwencji podtrzymała żądanie, poinformowała o możliwości rozłożenia spłaty należności na raty. Jednocześnie poinformowała, iż w razie braku takiej prośby na piśmie lub braku uregulowania całej należności na piśmie, sprawa zostanie skierowana na drogę postępowania sądowego i egzekucji.

dowody : nota księgowa (...) - k. 16, załącznik do noty księgowej – k. 17, pismo pozwanej z dnia 20 marca 2014 r. - k. 18, pismo powoda z dnia 19 maja 2014 r. – k. 19

W dniu 12 grudnia 2014 r. Spółka złożyła do Sądu Rejonowego Gdańsk – Północ w Gdańsku wniosek o zawezwanie do próby ugodowej.

dowody: wniosek o zawezwanie do próby ugodowej –k. 42-46

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo było zasadne i zasługiwało na uwzględnienie.

Okoliczności faktyczne w kwestiach istotnych dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy Sąd ustalił głównie w oparciu o dokumenty prywatne zwłaszcza protokół zamknięcia dopływu gazu, zatwierdzoną przez(...)taryfę nr 5, a także umowę łączącą (...) z A. K. na dostawę paliwa gazowego, nadesłaną na zobowiązanie Sądu przez (...) sp. z o.o., a także w oparciu o przesłuchanie pozwanej A. K..

Z uwagi na podniesiony przez stronę pozwaną zarzut przedawnienia należało się do niego odnieść w pierwszej kolejności, jako do najdalej idącego.

Istota przedawnienia polega na tym, że po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, powołując się na upływ tego czasu. Skutek przedawnienia

polega więc na tym, że dłużnik uzyskuje prawo zgłoszenia zarzutu wyłączającego możliwość dochodzenia wykonania świadczenia (lub odszkodowania za szkody powstałe wskutek jego niewykonania lub nienależytego wykonania) przed sądem (państwowym lub arbitrażowym). Sytuacja dłużnika, która polega na możliwości odmowy świadczenia przez podniesienie zarzutu przedawnienia, jest jego prawem podmiotowym. Wynika stąd, że terminy przedawnienia określają granice czasowe, w ramach których może zostać wytoczone powództwo, złożony odpowiedni wniosek lub postawiony zarzut. Jeżeli upływie termin przedawnienia, a wierzyciel wystąpi do sądu z powództwem opartym na przedawnionym roszczeniu, na wniosek pozwanego - dłużnika podnoszącego zarzut przedawnienia, sąd oddali powództwo. Jeżeli zarzut przedawnienia nie zostanie przez dłużnika podniesiony, sąd rozpatrzy powództwo, tak jakby przedawnienie nie nastąpiło.

Przepisy normujące przedawnienie mają charakter *ius cogens*, co oznacza, że normy prawne, których treść i zakres da się odczytać z tych przepisów, są bezwzględnie obowiązujące. Sąd Najwyższy określił charakter przepisów o przedawnieniu oraz ich *ratio legis*, stwierdzając, że przepisy o przedawnieniu "mają charakter stabilizujący stosunki prawne i gwarantują ich pewność (...), dopuszczenie bowiem możliwości realizowania roszczeń bez jakiegokolwiek ograniczenia w czasie prowadziłoby do sytuacji, w której strona pozostawałaby przez dziesiątki lat w niepewności co do swej sytuacji prawnej" (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 1991 r., w sprawie o sygn. akt III CRN 500/90).

Ustawowym skutkiem przedawnienia roszczenia jest powstanie po upływie terminu przedawnienia po stronie tego, przeciw komu przysługuje roszczenie, uprawnienia do uchylenia się od jego zaspokojenia, czyli tzw. zarzut peremptoryjny. Wykonanie tego uprawnienia powoduje, że roszczenie już nie może być skutecznie dochodzone. Dotyczy to nie tylko roszczenia głównego, ale i odsetek za opóźnienie (tak uchwała SN z 10.11.1995r., III CZP 156/95).

Podniesienie więc przez pozwaną zarzutu przedawnienia roszczenia głównego rozciąga się również na odsetki, których w wysokości ustawowej żądał powód za okres od dnia zapłaty. Wspomnieć w tym miejscu należy, że roszczenie o odsetki za opóźnienie przedawnia się najpóźniej z chwilą przedawnienia roszczenia głównego.

W ocenie Sądu zgłoszone roszczenie nie uległo przedawnieniu.

Zgodnie z art. 442¹ §1 k.c., roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się albo przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jednakże termin ten nie może być dłuższy niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Zgodnie z §2 tego artykułu jeżeli szkoda wynika ze zbrodni lub występku (a takim czynem zabronionym jest kradzież gazu), to roszczenie przedawnia się z upływem 20 lat od dnia popełnienia przestępstwa bez względu na moment dowiedzenia się o osobie sprawcy. Strona powodowa nie wykazała, aby nielegalny pobór gazu będący przedmiotem niniejszej sprawy stanowił przestępstwo (gdyż nie każdy nielegalny pobór gazu stanowi przestępstwo) i to popełnione przez pozwaną. W takiej sytuacji zdaniem sądu należało zastosować wyłącznie §1 art. 442¹ k.c. Zgodnie ze stanowiskiem powódki, o fakcie nielegalnego poboru gazu przez pozwaną dowiedziała się 25 listopada 2013 r. Tym samym roszczenie powódki uległoby przedawnieniu co do zasady 25 marca 2016 r. Niemniej zgodnie z treścią art. 123 § 1 pkt 1 k.c. bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. W ocenie Sądu powód zdołał tych okoliczności dowieść, poprzez złożenie skutecznie wniosku o zawezwanie do próby ugodowej w dniu 12 grudnia 2014 r. Data dzienna złożenia wniosku stanowiła okoliczność bezsporną w sprawie.

W niniejszej sprawie - zgodnie z prezentatą Sądu Rejonowego w Tarnowie - pozew został złożony natomiast 5 października 2017 r. Tym samym roszczenie powódki nie uległo przedawnieniu.

Nie budziło wątpliwości Sądu, iż w sprawie doszło do nielegalnego poboru paliwa gazowego w świetle ustawy Prawo energetyczne, z uwagi na brak zawarcia umowy przez pozwaną z powódką. Zgodnie z art. 3 pkt 18 wskazanej ustawy nielegalne pobieranie paliw lub energii oznacza pobieranie paliw lub energii bez zawarcia umowy, z całkowitym albo

częściowym pominięciem układu pomiarowo - rozliczeniowego lub poprzez ingerencję w ten układ mającą wpływ na zafałszowanie pomiarów dokonywanych przez układ pomiarowo-rozliczeniowy. Pozwana bowiem na rozprawie w dniu 12 marca 2019 r. przyznała po pierwsze, że w czasie zamieszkiwania przez nią w lokalu przy ul. (...) w G. znajdowały się w nim i były używane urządzenia gazowe w postaci ogrzewacza wody i kuchenki gazowej oraz po wtóre, że nie zawierała umowy z powódka na dostawę paliwa gazowego do dnia 28 listopada 2013 r., tj. do dnia zawarcia umowy w tym przedmiocie. Nadto A. K. podała, że nie otrzymywała rachunków za gaz oraz że nie ponosiła z tego tytułu żadnych opłat. Co więcej nie zastanowiło jej, że żaden podmiot nie żąda od niej zapłaty z tego tytułu. W konsekwencji Sąd uznał, że w niniejszej sprawie zostały spełnione przesłanki dotyczące poboru paliwa gazowego bez zawarcia umowy oraz bez ponoszenia opłat z tego tytułu.

Zgodnie z przepisem art. 57 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne, w razie nielegalnego pobierania paliw lub energii z sieci przedsiębiorstwo energetyczne pobiera opłaty za nielegalnie pobrane paliwo lub energię w wysokości określonej w taryfach lub dochodzi odszkodowania na zasadach ogólnych.

Nadto zgodnie z § 43 ust. 1 -3 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 28 czerwca 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie paliwami gazowymi (Dz. U. z 2013 r., poz. 820) w brzmieniu obowiązującym w 2013r. w przypadku nielegalnego pobierania paliw gazowych przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych mogło obciążyć odbiorcę lub podmiot nielegalnie pobierający paliwa gazowe opłatami, które są obliczane jako iloczyn trzykrotnej ceny referencyjnej paliwa gazowego obowiązującej w miesiącu stwierdzenia nielegalnego poboru oraz ryczałtowych ilości energii zawartej w tym paliwie, na zasadach określonych w taryfie (ust. 1). Ryczałtowe ilości energii zawartej w paliwie, określane w taryfie są ilościami maksymalnymi i przedsiębiorstwo energetyczne przy ustalaniu opłat może zastosować ilości mniejsze, z uwzględnieniem rzeczywistych możliwości pobierania paliw gazowych przez odbiorcę lub podmiot (ust. 2). Przez cenę referencyjną paliwa gazowego, o której mowa w ust. 1, rozumie się średnioważoną cenę zakupu tego paliwa, podawaną przez operatora systemu przesyłowego lub operatora systemu dystrybucyjnego na jego stronie internetowej w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym cena ta będzie miała zastosowanie (ust. 3).

W niniejszej sprawie strona powodowa skorzystała z uprawnienia do obciążenia pozwanej taryfą ryczałtową zgodną z wielkością poboru paliwa gazowego. Przy czym zważyć należy, iż w przypadku wybrania przez podmiot uprawniony możliwości nałożenia na odbiorcę gazu opłaty określonej w taryfie przepis art. 57 ustawy Prawo energetyczne, wymaga jedynie stwierdzenia faktu, że rzeczywiście doszło do nielegalnego poboru oraz określenia na podstawie taryfy obowiązującej na terenie danego zakładu kwoty należnej za nielegalnie pobraną energię (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 grudnia 2009 r. III CZP 107/09). Zatem nie było możliwości do kwestionowania roszczenia co do jego wysokości.

W konsekwencji Sąd uznał, że żądanie powódki znajduje oparcie zarówno w przepisach ustawy Prawo energetyczne, jak i w zatwierdzonej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki taryfie. Z uwagi na powyższe Sąd powództwo w stosunku do pozwanej uwzględnił w całości i orzekł jak w pkt I wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie II wyroku na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., kierując się zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, uznając pozwanego za stronę, która przegrała proces w całości, a w konsekwencji zobowiązaną do poniesienia całości kosztów sądowych. Zgodnie z powyższym przepisem strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Strona powodowa w toku niniejszego procesu poniosła koszty opłaty sądowej (267 zł), koszty zastępstwa procesowego (1800 zł) - ustalone na podstawie § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800), w brzmieniu obowiązującym na dzień wniesienia pozwu.

Sygn. akt I C 948/18

ZARZĄDZENIE

(...)

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)